

Briselē, 10.9.2020.
COM(2020) 568 final

2020/0259 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par pagaidu atkāpi no konkrētiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas
2002/58/EK noteikumiem attiecībā uz tehnoloģiju izmantošanu, ko veic
numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, lai apstrādātu
persondatus un citus datus nolūkā apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma mērķi

Direktīva 2002/58/EK (“E-privātuma direktīva”)¹ nodrošina privātās dzīves aizsardzību, komunikācijas un persondatu konfidencialitāti elektronisko komunikāciju nozarē. Ar to Savienības sekundārajos tiesību aktos īsteno Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (**Harta**) 7. un 8. pantu.

Līdz ar Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa (*EECC*)² stāšanos spēkā 2020. gada 21. decembrī elektronisko sakaru pakalpojumu definīcija tiks aizstāta ar jaunu definīciju, kas ietver numurneatkarīgus starppersonu sakaru pakalpojumus. Tādējādi no minētā datuma uz šiem pakalpojumiem attieksies E-privātuma direktīva, kuras pamatā ir *EECC* definīcija. Šīs izmaiņas attiecas uz tādiem sakaru pakalpojumiem kā tīmekļa ziņojumapmaiņas pakalpojumi un interneta telefonija.

Daži numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji jau izmanto īpašas tehnoloģijas, lai atklātu savos pakalpojumos seksuālu vardarbību pret bērniem un ziņotu par to tiesībaizsardzības iestādēm un organizācijām, kas darbojas sabiedrības interesēs pret seksuālu vardarbību pret bērniem, un/vai lai izņemtu materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem. Šīs organizācijas izmanto valstu palīdzības dienestus ziņošanai par materiāliem, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, kā arī tās vēršas pie organizācijām, kuru mērķis ir samazināt bērnu seksuālu izmantošanu un novērst bērnu pakļaušanu netaisnībai (viktimizāciju), gan ES, gan trešās valstīs.

Seksuāla vardarbība pret bērniem ir sevišķi smags noziegums, kas atstāj uz cietušajiem plašas un nopietnas sekas uz mūžu. Nodarot pāri bērniem, šie noziegumi rada arī būtisku ilgtermiņa sociālo kaitējumu. Cīņa pret seksuālu vardarbību pret bērniem ir ES prioritāte. Eiropas Komisija 2020. gada 24. jūlijā pieņēma ES stratēģiju efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu³, kuras mērķis ir ES līmenī efektīvi reaģēt uz noziegumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem. Komisija paziņoja, ka līdz 2021. gada otrajam ceturksnim tā ierosinās tiesību aktus, kas nepieciešami, lai efektīvi apkarotu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, tajos iekļaujot prasību, kura paredz, ka attiecīgiem tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem ir jāatklāj zināmie materiāli, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, un par šiem materiāliem jāziņo publiskajām iestādēm. Paziņoto tiesību aktu mērķis būs aizstāt šo regulu, ieviešot obligātus pasākumus, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem un ziņotu par to nolūkā nodrošināt lielāku skaidrību un noteiktību gan tiesībaizsardzības iestāžu, gan attiecīgo privātā sektora dalībnieku darbā, lai apkarotu ļaunprātīgu izmantošanu tiešsaistē, vienlaikus nodrošinot lietotāju pamattiesību ievērošanu, tostarp jo īpaši vārda un uzskatu brīvību, persondatu un privātuma aizsardzību, kā arī paredzot mehānismus pārskatatbildības un pārredzamības nodrošināšanai.

Elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem ir jāievēro E-privātuma direktīvā noteiktais pienākums ievērot komunikācijas konfidencialitāti un komunikāciju datu apstrādes

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (pārstrādāta redakcija) (OV L 321, 17.12.2018., 36.–214. lpp.).

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES stratēģija efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu”, 24.7.2020., COM(2020) 607 *final*.

nosacījumus. Dažu numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu pašreizējā prakse atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē varētu būt pretrunā konkrētiem E-privātuma direktīvas noteikumiem. E-privātuma direktīvā nav nepārprotama juridiskā pamata satura vai informācijas plūsmas datu brīvprātīgai apstrādei ar mērķi atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē. Tāpēc attiecībā uz pakalpojumiem, kas ietilpst E-privātuma direktīvas darbības jomā, pakalpojumu sniedzēji varēs turpināt piemērot šādus pasākumus tikai tad, ja dalībvalstis pieņems leģislatīvos pasākumus, kuru pamatā ir minētās direktīvas 15. pantā minētie iemesli un kuri atbilst minētā noteikuma prasībām. Šādu valsts leģislatīvo pasākumu neesamības gadījumā un kamēr nav pieņemti jauni ilgtermiņa tiesību akti, kas paziņoti Komisijas 2020. gada 24. jūlija Stratēģijā, numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem nebūtu juridiska pamata savos pakalpojumos turpināt atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem. Šīm brīvprātīgajām darbībām ir liela nozīme cietušo identificēšanā un glābšanā, kā arī materiālu, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, turpmākas izplatīšanas samazināšanā, vienlaikus arī palīdzot identificēt un izmeklēt likumpārkāpējus un novērst nodarījumus, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem.

Komisija uzskata, ka ir nepieciešama neatliekama rīcība. Tāpēc šis priekšlikums piedāvā šauru un mērķtiecīgu pagaidu tiesisko risinājumu, kura vienīgais mērķis ir radīt pagaidu un stingri ierobežotu atkāpi no E-privātuma direktīvas 5. panta 1. punkta un 6. panta piemērošanas, kas aizsargā komunikācijas un informācijas plūsmas datu konfidencialitāti. Šajā priekšlikumā ir ievērotas pamattiesības, tostarp tiesības uz privātumu un persondatu aizsardzību, vienlaikus, kamēr nav pieņemti paziņotie ilgtermiņa tiesību akti, ļaujot numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem turpināt izmantot konkrētas tehnoloģijas un turpināt savas pašreizējās darbības, ciktāl tas nepieciešams, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemtu no saviem pakalpojumiem materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem. Brīvprātīgajiem centieniem atklāt uzmāksanos bērniem seksuālos nolūkos (“iedraudzināšana”) arī jāaprobežojas ar tādu esošo jaunāko tehnoloģiju izmantošanu, kas atbilst noteiktajiem aizsardzības pasākumiem. Šo regulu būtu jābeidz piemērot 2025. gada decembrī. Ja paziņotie ilgtermiņa tiesību akti tiks pieņemti un stāsies spēkā pirms minētā datuma, ar šiem tiesību aktiem šī regula būtu jāatceļ.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 16. pants un 114. pants.

Nemot vērā to, ka šī regula paredz pagaidu atkāpi no konkrētiem noteikumiem Direktīvā 2002/58/EK, kas pieņemta, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 95. pantu, ir lietderīgi pieņemt šo regulu, pamatojoties attiecīgi uz LESD 114. panta noteikumiem. Turklāt ne visas dalībvalstis ir pieņēmušas tiesību aktus saskaņā ar E-privātuma direktīvas 15. panta 1. punktu par tehnoloģiju izmantošanu, ko veic numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, lai apkarotu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, un šādu pasākumu pieņemšana ir saistīta ar būtisku sadrumstalotības risku, kas varētu negatīvi ietekmēt iekšējo tirgu. Tāpēc ir lietderīgi pieņemt šo regulu, pamatojoties uz LESD 114. pantu.

Ar LESD 16. pantu tiek ieviests īpašs juridiskais pamats tādu noteikumu pieņemšanai, kuri attiecas uz fizisko personu aizsardzību attiecībā uz Savienības iestāžu un struktūru veikto persondatu apstrādi, kā arī persondatu apstrādi, ko veic dalībvalstis saistībā ar Savienības

tiesību aktu darbības jomā ietilpstošu darbību veikšanu, un noteikumu pieņemšanai par šādu datu brīvu apriti. Tā kā elektronisko komunikāciju, kurā iesaistītas fiziskas personas, parasti uzskata par persondatiem, šai regulai būtu jābalstās arī uz LESD 16. pantu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar subsidiaritātes principu ES līmeņa rīcību var īstenot tikai tad, ja dalībvalstis vienas pašas nespēj sasniegt paredzētos mērķus. ES iejaukšanās ir vajadzīga, lai saglabātu numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēju spēju brīvprātīgi atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņot par to, un izņemt materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, kā arī lai nodrošinātu vienotu un saskaņotu tiesisko regulējumu attiecīgajām darbībām visā iekšējā tirgū. Ja dalībvalstis pieņemtu atšķirīgus valsts tiesību aktus, Savienības rīcības trūkums šajā jautājumā varētu radīt sadrumstalotību. Turklāt visticamāk, ka visas dalībvalstis nespēs pieņemt šādus valsts risinājumus laikā, proti, līdz 2020. gada 21. decembrim. Pie tam Savienības mēroga atkāpi no E-privātuma direktīvas noteikumu piemērošanas attiecībā uz konkrētām apstrādes darbībām var pieņemt tikai ar Savienības tiesību aktiem. Tāpēc mērķis nav efektīvi sasniegams nevienai dalībvalstij, rīkojoties atsevišķi, vai pat dalībvalstīm, rīkojoties kopā.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, kas izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā, jo priekšlikums nepārsniedz izvirzīto mērķu sasniegšanai nepieciešamo. Ar to ievieš mērķtiecīgu un pagaidu atkāpi attiecībā uz konkrētiem pašreizējā regulējuma izmaiņu aspektiem, lai nodrošinātu, ka konkrēti pasākumi joprojām ir pieļaujami, ciktāl tie pašlaik atbilst Savienības tiesību aktiem. Šajā priekšlikumā ir paredzēta pagaidu un stingri ierobežota atkāpe no E-privātuma direktīvas 5. panta 1. punkta un 6. panta piemērošanas ar vienīgo mērķi, kamēr nav pieņemti paziņotie ilgtermiņa tiesību akti, ļaut numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem turpināt izmantot īpašas tehnoloģijas un turpināt savas pašreizējās darbības, ciktāl tas nepieciešams, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemtu no saviem pakalpojumiem materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem. Šī atkāpe no E-privātuma direktīvas pārskatītās darbības jomas ir jāinterpretē šauri, jo īpaši tāpēc, ka numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem joprojām būs piemērojama E-privātuma direktīva attiecībā uz visām citām to darbībām. Tāpēc priekšlikumā ir ietverti aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka tehnoloģijas, uz kurām attiecas atkāpe, atbilst pašlaik piemērotajiem paraugprakses standartiem, un tādējādi ierobežo iejaukšanos komunikācijas konfidencialitātē un apiešanas risku. Atkāpe attiecas tikai uz tehnoloģijām, ko numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi regulāri izmanto, lai atklātu un ziņotu par seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un izņemtu materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, pirms šīs regulas stāšanās spēkā, un nodrošina, ka izmantotie tehnoloģiju veidi saskaņā ar nozares jaunākajiem sasniegumiem vismazāk pārkāpj privātumu. Pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpublicē arī gada ziņojumi par veikto apstrādi. Atkāpes ilgums ir ierobežots uz laikposmu, kas noteikti nepieciešams ilgtermiņa tiesību aktu pieņemšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šā priekšlikuma mērķus vislabāk var sasniegt ar regulu. Tas nodrošinās noteikumu tiešu piemērojamību un vienotu un saskaņotu pieeju visā iekšējā tirgū. Tas ir īpaši svarīgi, jo uzņēmumu darbības nolūkā apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, tiek piemērotas vienādi visā pakalpojumā; atšķirīgi valstu transponēšanas pasākumi varētu atturēt no brīvprātīgas iesaistīšanās turpināšanas. Turklāt šķiet, ka piemērošanas sākuma datumam – 21. decembrim – atbilst tikai regula.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas

- **Ietekmes novērtējums**

Ņemot vērā politikas mērķi un to, ka jautājums ir atkarīgs no laika, nav pieejami citi būtiski atšķirīgi politikas risinājumi, un tāpēc ietekmes novērtējums nav piemērots. Konkrētāk, pasākuma mērķis ir ieviest pagaidu un stingri ierobežotu atkāpi no E-privātuma direktīvas 5. panta 1. punkta un 6. panta piemērošanas, lai nodrošinātu, ka numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji var turpināt brīvprātīgi izmantot īpašas tehnoloģijas, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemt no saviem pakalpojumiem materiālus, kuros atspoguļota vardarbība pret bērniem, pēc 2020. gada 20. decembra, kamēr nav pieņemti ilgtermiņa tiesību akti. Kā paziņots ES stratēģijā efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu, ilgtermiņa tiesību akti tiks ierosināti 2021. gada otrajā ceturksnī, un tiem tiks pievienots ietekmes novērtējums.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumā pilnībā ņemtas vērā pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Ierosinātajos pasākumos jo īpaši ņemts vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pants, ar ko aizsargā ikvienas personas pamattiesības uz privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramību, tostarp komunikācijas konfidencialitāti. Turklāt priekšlikumā ņemts vērā Hartas 24. panta 2. punkts, kurā paredzēts, ka visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātas iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses. Turklāt, ciktāl elektronisko sakaru apstrāde, ko veic ar numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem vienīgi nolūkā atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņot par to, un izņemt materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, ietilpst ar šo priekšlikumu izveidotās atkāpes darbības jomā, šādai apstrādei turpina piemērot Vispārīgo datu aizsardzības regulu, ar ko sekundārajos tiesību aktos īsteno Hartas 8. panta 1. punktu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums ES budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Neattiecas

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Regulas 1. pantā definēts priekšlikuma mērķis izveidot pagaidu un stingri ierobežotu atkāpi no konkrētu Direktīvā 2002/58/EK noteiktu pienākumu piemērošanas ar vienīgo mērķi ļaut numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem turpināt izmantot tehnoloģijas persondatu un citu datu apstrādei, ciktāl tas nepieciešams, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemt no saviem pakalpojumiem materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem.

Regulas 2. pants atsaucas uz numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu definīciju Direktīvā (ES) 2018/172 (Eiropas Elektronisko sakaru kodekss) un uz konkrētām definīcijām Direktīvā 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI.

Regulas 3. pantā ir noteikta atkāpes darbības joma, paredzot ierobežotu atbrīvojumu no E-privātuma direktīvas 5. panta 1. punktā un 6. pantā noteiktajiem pienākumiem attiecībā uz tādu persondatu un citu datu apstrādi, kas saistīti ar numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniegšanu, kuri nepieciešami tehnoloģiju izmantošanai, tostarp vajadzības gadījumā jebkādu cilvēka veiktu pārskatīšanu, kas tieši saistīta ar tehnoloģijas izmantošanu, ar vienīgo mērķi atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņot par to tiesībsardzības organizācijām un organizācijām, kas darbojas sabiedrības interesēs pret seksuālu vardarbību pret bērniem, kā arī izņemt materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, un paredzēts nosacījumu saraksts šādas atkāpes piemērošanai.

Regulas 4. pantā noteikts regulas spēkā stāšanās un piemērošanas datums un tas, kad vai ar kādiem nosacījumiem regulu pārstāj piemērot.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pagaidu atkāpi no konkrētiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/58/EK noteikumiem attiecībā uz tehnoloģiju izmantošanu, ko veic numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, lai apstrādātu persondatus un citus datus nolūkā apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. panta 2. punktu sasaistē ar tā 114. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2002/58/EK² ir paredzēti noteikumi, kas nodrošina tiesības uz privāto dzīvi un konfidencialitāti attiecībā uz persondatu apstrādi, veicot datu apmaiņu elektronisko komunikāciju nozarē. Minētā direktīva konkretizē un papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679³.
- (2) Direktīva 2002/58/EK attiecas uz persondatu apstrādi saistībā ar publiski pieejamu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu. Elektronisko komunikāciju pakalpojuma definīcija patlaban pieejama Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/21/EK⁴ 2. panta c) punktā. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1972⁵ no 2020. gada 21. decembra Direktīvu 2002/21/EK atceļ. No minētā datuma elektronisko komunikāciju pakalpojuma definīcija tiks aizstāta ar elektronisko sakaru pakalpojuma jaunu definīciju Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 4. punktā, kas ietver numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu, kā definēts minētās direktīvas 2. panta 7. punktā. Tāpēc šie pakalpojumi, kas ietver, piemēram, IP balss pārraidi,

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

ziņojumapmaiņas un tīmekļa e-pasta pakalpojumus, no 2020. gada 21. decembra būs Direktīvas 2002/58/EK darbības jomā.

- (3) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 1. punktu Savienība atzīst Eiropas Savienības Pamattiesību hartā izklāstītās tiesības, brīvības un principus. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (Harta) 7. pants aizsargā ikvienas personas pamattiesības uz privātās un ģimenes dzīves, mājokļa un saziņas neaizskaramību, tostarp komunikācijas konfidencialitāti. Hartas 8. pantā ir ietvertas tiesības uz persondatu aizsardzību. Hartas 24. panta 2. punktā ir paredzēts, ka visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātas iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses.
- (4) Seksuāla vardarbība pret bērniem un bērnu seksuāla izmantošana ir nopietns cilvēktiesību pārkāpums, jo īpaši attiecībā uz bērnu tiesībām tikt aizsargātiem pret jebkāda veida vardarbību, ļaunprātīgu izmantošanu un atstāšanu novārtā, sliktu izturēšanos vai ekspluatāciju, tostarp seksuālu vardarbību, kā paredzēts Apvienoto Nāciju Organizācijas 1989. gada Konvencijā par bērna tiesībām un Hartā. Digitalizācija sabiedrībai un ekonomikai ir devusi daudz ieguvumu, bet arī radījusi problēmas, tostarp aizvien lielāku seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē. Bērnu aizsardzība tiešsaistē ir viena no Savienības prioritātēm. Komisija 2020. gada 24. jūlijā pieņēma ES stratēģiju efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu⁶ (Stratēģija), kuras mērķis ir Savienības līmenī efektīvi reaģēt uz noziegumiem, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem.
- (5) Daži numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, piemēram, tīmekļa pasta un ziņojumapmaiņas pakalpojumu sniedzēji, jau izmanto īpašas tehnoloģijas, lai brīvprātīgi atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to tiesībsargāšanas iestādēm un organizācijām, kas darbojas sabiedrības interesēs pret seksuālu vardarbību pret bērniem, vai lai izņemtu materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem. Šīs organizācijas izmanto valstu palīdzības dienestus ziņošanai par materiāliem, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, kā arī tās vērsas pie organizācijām, kuru mērķis ir samazināt bērnu seksuālu izmantošanu un novērst bērnu pakļaušanu netaisnībai (viktimizāciju), gan ES, gan trešās valstīs. Šīm brīvprātīgajām darbībām kopā ir liela nozīme cietušo identificēšanā un glābšanā, kā arī materiālu, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, turpmākas izplatīšanas samazināšanā, vienlaikus arī palīdzot identificēt un izmeklēt likumpārkāpējus un novērst nodarījumus, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem.
- (6) Līdz 2020. gada 20. decembrim persondatu apstrādi, ko veic numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji, izmantojot brīvprātīgus pasākumus nolūkā atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņot par to, un izņemt materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, reglamentē Regula (ES) 2016/679.
- (7) Direktīvā 2002/58/EK nav īpašu noteikumu par persondatu un citu datu apstrādi saistībā ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemtu materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem. Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2002/58/EK 15. panta 1. punktu dalībvalstis var pieņemt leģislatīvus pasākumus, lai ierobežotu *inter alia*

⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES stratēģija efektīvākai cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu", 24.7.2020., COM(2020) 607 final.

minētās direktīvas 5. un 6. pantā minēto tiesību un pienākumu darbības jomu, kas attiecas uz komunikācijas un informācijas plūsmas datu konfidencialitāti, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus, kas saistīti ar seksuālu vardarbību pret bērniem, un sauktu pie atbildības par tiem. Šādu leģislatīvo pasākumu neesamības gadījumā un kamēr nav pieņemts jauns ilgtermiņa tiesiskais regulējums, lai Savienības līmenī efektīvi apkarotu seksuālu vardarbību pret bērniem, kā paziņots Stratēģijā, numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem pēc 2020. gada 21. decembra nebūtu juridiska pamata savos pakalpojumos turpināt atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņot par to, un izņemt materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem.

- (8) Tāpēc šī regula paredz pagaidu atkāpi no Direktīvas 2002/58/EK 5. panta 1. punkta un 6. panta, kas aizsargā komunikācijas un informācijas plūsmas datu konfidencialitāti. Tā kā Direktīva 2002/58/EK tika pieņemta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pantu, ir lietderīgi pieņemt šo regulu, balstoties uz to pašu juridisko pamatu. Turklāt ne visas dalībvalstis valsts līmenī ir pieņēmušas leģislatīvus pasākumus, lai ierobežotu minētajos noteikumos paredzēto tiesību un pienākumu darbības jomu saskaņā ar Direktīvas 2002/58/EK 15. panta 1. punktu, un šādu pasākumu pieņemšana ir saistīta ar būtisku sadrumstalotības risku, kas varētu negatīvi ietekmēt iekšējo tirgu.
- (9) Ņemot vērā to, ka elektronisko komunikāciju, kurā iesaistītas fiziskas personas, parasti uzskata par persondatiem, šai regulai būtu jābalstās arī uz Līguma 16. pantu, kas nodrošina īpašu juridisko pamatu, lai pieņemtu noteikumus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz Savienības iestāžu un dalībvalstu veiktu persondatu apstrādi, īstenojot darbības, kuras ietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā, un noteikumus par šādu datu brīvu apriti.
- (10) Ciktāl persondatu apstrāde saistībā ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, ko veic ar numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem vienīgi nolūkā atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņot par to, un izņemt materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, ietilpst šajā regulā paredzētās atkāpes darbības jomā, šādai apstrādei piemēro Regulu (ES) 2016/679, tostarp prasību vajadzības gadījumā saskaņā ar minētās regulas 35. pantu pirms attiecīgo tehnoloģiju ieviešanas veikt plānoto apstrādes darbību ietekmes novērtējumu.
- (11) Tā kā šīs regulas vienīgais nolūks ir ļaut turpināt konkrētas pašreizējās darbības, kuru mērķis ir apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, šajā regulā paredzētā atkāpe būtu jāattiecinā tikai uz vispāratzītām tehnoloģijām, ko numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi pirms šīs regulas stāšanās spēkā regulāri izmantoja, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemtu materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem. Atsaucē uz tehnoloģiju vajadzības gadījumā ietver jebkādu cilvēka veiktu pārskatīšanu, kas tieši saistīta ar tehnoloģijas izmantošanu un tās pārraudzību. Tāpēc attiecīgās tehnoloģijas izmantošanai nozarē vajadzētu būt ierastai, neprasot, lai visi pakalpojumu sniedzēji šo tehnoloģiju noteikti izmantotu, un neizslēdzot tehnoloģijas turpmāku attīstību privātuma aizsardzībai labvēlīgā veidā. Šajā ziņā nav būtiski, vai konkrēts pakalpojumu sniedzējs, kas vēlas izmantot šo atkāpi, jau izmanto šādu tehnoloģiju šīs regulas spēkā stāšanās dienā. Izmantoto tehnoloģiju veidiem vajadzētu būt tādiem, kas saskaņā ar nozares jaunākajiem sasniegumiem vismazāk pārkāpj privātumu, un tiem nebūtu jāietver tekstu saturošas komunikācijas sistemātiska filtrēšana un skenēšana, bet gan būtu jāizskata īpaša komunikācija tikai gadījumā, ja ir aizdomas par konkrētiem elementiem saistībā ar seksuālu vardarbību pret bērniem.

- (12) Lai pēc iespējas nodrošinātu precizitāti un uzticamību, izmantotajai tehnoloģijai saskaņā ar nozares jaunākajiem sasniegumiem vajadzētu spēt maksimāli ierobežot pseidopozitīvu kļūdu īpatsvaru un vajadzības gadījumā nekavējoties labot šādas tomēr radušās kļūdas.
- (13) Persondati un citi dati, ko izmanto, veicot darbības, uz kurām attiecas šajā regulā paredzētā atkāpe, kā arī laikposms, kurā dati pēc tam tiek saglabāti pozitīvu rezultātu gadījumā, būtu jāsamazina līdz minimumam, lai nodrošinātu, ka atkāpe nepārsniedz absolūti nepieciešamo.
- (14) Lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz darbībām, kas veiktas saskaņā ar atkāpi, pakalpojumu sniedzējiem katru gadu būtu jāpublicē ziņojumi par apstrādi, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā, tostarp par apstrādāto datu veidu un apjomu, konstatēto gadījumu skaitu, pasākumiem, kas piemēroti, lai atlasītu un uzlabotu galvenos rādītājus, dažādo izmantoto tehnoloģiju kļūdu skaitu un īpatsvaru (pseidopozitīvi rezultāti), pasākumiem, kas piemēroti, lai ierobežotu kļūdu īpatsvaru, un panākto kļūdu īpatsvaru, saglabāšanas politiku un piemērotajiem datu aizsardzības pasākumiem.
- (15) Šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, lai nodrošinātu, ka tā ir piemērojama no 2020. gada 21. decembra.
- (16) Šī regula ierobežo tiesības uz komunikācijas konfidencialitātes aizsardzību un atkāpjas no lēmuma, kas pieņemts ar Direktīvu (ES) 2018/1972, proti, piemērot numurneatkarīgiem starppersonu sakaru pakalpojumiem tādus pašus noteikumus kā visiem pārējiem elektronisko sakaru pakalpojumiem attiecībā uz privātumu. Tādēļ šīs regulas piemērošanas laikposms būtu jāierobežo līdz 2025. gada 31. decembrim, t. i., uz laikposmu, kas saprātīgi nepieciešams, lai pieņemtu jaunu ilgtermiņa tiesisko regulējumu ar sīkāk izstrādātiem aizsardzības pasākumiem. Ja ilgtermiņa tiesību akti tiek pieņemti un stājas spēkā pirms minētā datuma, ar šiem tiesību aktiem šī regula būtu jāatceļ.
- (17) Numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpiemēro Direktīvā 2002/58/EK izklāstītie īpašie pienākumi attiecībā uz jebkādam citām darbībām, kas ietilpst tās darbības jomā.
- (18) Šīs regulas mērķis ir noteikt pagaidu atkāpi no konkrētiem Direktīvas 2002/58/EK noteikumiem, neradot iekšējā tirgus sadrumstalotību. Turklāt valsts tiesību akti, visticamāk, netiks pieņemti laikā visās dalībvalstīs. Tā kā minēto mērķi nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai. Ar to ievieš pagaidu un stingri ierobežotu atkāpi no Direktīvas 2002/58/EK 5. panta 1. punkta un 6. panta piemērošanas, paredzot virkni aizsardzības pasākumu, lai nodrošinātu, ka tā nepārsniedz noteikto mērķu sasniegšanai nepieciešamo.
- (19) Notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725⁷ 42. panta 1. punktu, un tas ir sniedzis atzinumu [...],

⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants Priekšmets

Šajā regulā paredz pagaidu un stingri ierobežotus noteikumus, ar ko atkāpjas no konkrētiem Direktīvā 2002/58/EK noteiktiem pienākumiem ar vienīgo mērķi ļaut numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem turpināt izmantot tehnoloģijas persondatu un citu datu apstrādei, ciktāl tas nepieciešams, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemtu no saviem pakalpojumiem materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem.

2. pants Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “numurneatkarīgs starppersonu sakaru pakalpojums” ir pakalpojums, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/1972 2. panta 7. punktā;
- 2) “seksuāla vardarbība pret bērniem tiešsaistē” ir:
 - a) bērnu pornogrāfijas materiāli, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/93/ES 2. panta c) punktā;
 - b) uzmāksšanās bērniem nolūkā iesaistīties seksuālās darbībās ar bērnu vai izgatavot bērnu pornogrāfiju, ko panāk:
 - i) pievilinot bērnu, piedāvājot dāvanas vai citas priekšrocības,
 - ii) draudot bērnam ar negatīvām sekām, kas varētu būtiski ietekmēt bērnu,
 - iii) sniedzot bērnam pornogrāfiskus materiālus vai darot tos bērnam pieejamus;
 - c) “pornogrāfisks priekšnesums”, kā definēts Direktīvas 2011/93/ES 2. panta e) punktā.

3. pants Atkāpes darbības joma

Īpašie pienākumi, kas izklāstīti Direktīvas 2002/58/EK 5. panta 1. punktā un 6. pantā, neattiecas uz tādu persondatu un citu datu apstrādi saistībā ar numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniegšanu, kas ir noteikti nepieciešami tehnoloģijas izmantošanai vienīgi nolūkā izņemt materiālus, kuros atspoguļota vardarbība pret bērniem, un atklāt seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē vai ziņot par to tiesībsargājošajām iestādēm un organizācijām, kas darbojas sabiedrības interesēs pret seksuālu vardarbību pret bērniem, ar noteikumu, ka:

- (a) apstrāde ir samērīga un attiecas tikai uz vispāratzītām tehnoloģijām, kuras numurneatkarīgu starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzēji regulāri izmanto

par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 20, 21.11.2018., 1. lpp.).

minētajam nolūkam pirms šīs regulas stāšanās spēkā un kuras ir saskaņā ar nozarē izmantotajiem jaunākajiem sasniegumiem, un kuras vismazāk pārkāpj privātumu;

- (b) izmantotā tehnoloģija pati par sevi ir pietiekami uzticama, jo tā maksimāli ierobežo kļūdu īpatsvaru attiecībā uz tāda satura atklāšanu, kas atspoguļo seksuālu vardarbību pret bērniem, un, ja pa laikam šādas kļūdas rodas, to sekas nekavējoties tiek novērstas;
- (c) tehnoloģija, ko izmanto, lai atklātu uzmākšanos bērniem, aprobežojas ar attiecīgu galveno rādītāju, piemēram, atslēgvārdu un objektīvi noteiktu riska faktoru, piemēram, vecuma atšķirību, izmantošanu, neskarot tiesības uz cilvēka veiktu pārskatīšanu;
- (d) apstrāde aprobežojas ar to, kas ir absolūti nepieciešams, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņotu par to, un izņemtu materiālus, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem; gadījumā, ja seksuāla vardarbība pret bērniem tiešsaistē nav atklāta un apstiprināta, datus nekavējoties dzēš;
- (e) pakalpojumu sniedzējs katru gadu publicē ziņojumu par saistīto apstrādi, tostarp par apstrādāto datu veidu un apjomu, konstatēto gadījumu skaitu, pasākumiem, kas piemēroti, lai atlasītu un uzlabotu galvenos rādītājus, dažādo izmantoto tehnoloģiju kļūdu skaitu un īpatsvaru (pseudopozitīvi rezultāti), pasākumiem, kas piemēroti, lai ierobežotu kļūdu īpatsvaru, un panākto kļūdu īpatsvaru, saglabāšanas politiku un piemērotajiem datu aizsardzības pasākumiem.

Attiecībā uz d) apakšpunktu, ja ir atklāta un apstiprināta seksuāla vardarbība pret bērniem tiešsaistē, attiecīgos datus var saglabāt tikai šādiem nolūkiem un tikai tik ilgi, cik nepieciešams:

- ziņošanai par to un lai atbildētu uz samērīgiem tiesībaizsardzības un citu attiecīgo publisko iestāžu pieprasījumiem;
- attiecīgā lietotāja konta bloķēšanai;
- attiecībā uz datiem, kas ticami identificēti kā bērnu pornogrāfija, unikāla, nepārveidojama digitālā paraksta (“jaucējkode”) radīšanai.

4. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2020. gada 21. decembra līdz 2025. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā
priekšsēdētājs